

Vlaams
Parlement

vergadering **C214**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 28 april 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de onduidelijkheid inzake loon- en werkvoorwaarden bij de overdracht van federale ambtenaren naar de Vlaamse overheid naar aanleiding van de laatste staatshervorming – 1584 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de overheveling van federale ambtenaren naar de Vlaamse overheid – 1620 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het vastleggen van de loon- en werkvoorwaarden van de federale ambtenaren die in het kader van de zesde staatshervorming worden overgeheveld – 1623 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over dorpsvernieuwingsprojecten – 1844 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van Marc Hendrickx aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het inroepen van beroepsgeheim door OCMW's bij fraudeonderzoek – 1699 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de medewerking van OCMW's aan strafrechtelijke onderzoeken over sociale fraude – 1741 (2014-2015)	11
VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het overleg van de minister met de federale overheid met het oog op de invoering van een systeem van structurele voorschotten in de aanvullende personenbelasting (APB) – 1869 (2014-2015)	15

VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de onduidelijkheid inzake loon- en werkvoorwaarden bij de overdracht van federale ambtenaren naar de Vlaamse overheid naar aanleiding van de laatste staatshervorming – 1584 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de overheveling van federale ambtenaren naar de Vlaamse overheid – 1620 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het vastleggen van de loon- en werkvoorwaarden van de federale ambtenaren die in het kader van de zesde staatshervorming worden overgeheveld – 1623 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, ongeveer 1700 federale ambtenaren werken sinds begin 2015 niet meer voor de federale, maar voor de Vlaamse overheid. De domeinen waarop ze actief zijn, zijn door de staatshervorming een Vlaamse bevoegdheid geworden. Er blijven bij deze overdracht van ambtenaren van federaal naar Vlaams niveau echter nog heel wat vragen rond loon- en werkvoorwaarden onbeantwoord. Een groot deel van de ambtenaren dreigt te moeten inleveren. Ook de vakbonden hekelen het aanslepen van en het uitblijven van duidelijkheid omtrent dit dossier.

Minister, welke initiatieven nam u reeds om de onduidelijkheden voor de ambtenaren weg te nemen? In welke timing voorziet u om klaarheid te scheppen in de onduidelijkheden naar loon- en werkvoorwaarden? Hoe ver staat u met het onderhandelen over dit dossier met de ambtenarenvakbonden? Wanneer verwacht u deze onderhandelingen af te ronden? Kunt u garanderen dat geen enkele ambtenaar die voorheen op het federaal niveau en nu op het Vlaams niveau werkt, moet inleveren inzake loon- en werkvoorwaarden?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, er zijn heel wat collega's die over deze zaak een vraag willen stellen. Het probleem bij de overgang naar de zesde staatshervorming is gekend. Er zijn al een heel wat ambtenaren overgeheveld en er zijn er nog 'onderweg'. De ongerustheid over de inschaling sleept al een aantal maanden aan. Er moet nog heel wat onderhandeld worden. Vandaag stond ook in de krant dat er nog geen akkoord is bereikt. Ik lees dat men zelfs dreigt met rechtszaken en andere initiatieven. De vraag, die een aantal weken is uitgesteld, had misschien achterhaald kunnen zijn, maar ze is nog steeds brandend actueel.

Minister, is het uw inschatting dat veel personeelsleden netto minder verdienen na de overheveling? Zijn er eventueel ook personeelsleden die netto meer overhouden als gevolg van de overheveling? Wat is de stand van zaken in de

onderhandelingen met de vertegenwoordigers van de werknemers? Welke stappen zult u zetten om een goede afloop van deze onderhandelingen te verzekeren en aldus de overgehevelde federale ambtenaren duidelijkheid te verschaffen over hun finale loon- en werkvoorwaarden?

Het is misschien ook belangrijk dat er over premies, tweetaligheidspremie enzovoort, duidelijkheid komt, want dit soort van discussies dreigt nogal eens in een welles-nietesspelletje te verzanden. Zo komen er discussies waar mensen naast elkaar gaan praten. Het is voor het parlement heel belangrijk om goed te weten wat er volgens u allemaal in de weegschaal ligt.

De heer Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik ga meteen over naar mijn vragen. We hebben in de pers vernomen dat de syndicale onderhandelingen geëindigd zijn met een protocol van niet-akkoord.

Minister, wat is de stand van zaken? Klopt die berichtgeving? Welke initiatieven zult u nu de komende dagen en weken nemen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, collega's, we hebben gisteren – jammer genoeg – de onderhandelingen moeten afsluiten met een protocol van niet-akkoord. De vragen waren inderdaad al eerder ingediend, maar de antwoorden zijn relevant om op de hoogte te zijn van alle aspecten. De heer Kennes heeft er ook naar verwezen: wat waren de eisen van de vakbonden? Wat hebben wij op tafel gelegd?

Wat waren oorspronkelijk de eisen van de vakbonden? Zij wilden dat de personeelsleden hun vroegere loopbaanvoordelen van het federale statuut konden behouden. Ze wilden ook niet dat de maaltijdcheques, die wel bestaan op Vlaams niveau maar niet op federaal niveau – een maaltijdcheque van 7 euro per gewerkte dag –, werden meegenomen in de vergelijkingsbasis tussen de federale en de Vlaamse bezoldiging. Dit druist in tegen de uitgangspunten van de inschalingsregeling zoals die door de Vlaamse Regering is bepaald. Ze bevat drie punten. Ten eerste is er minimaal behoud van de bezoldiging op datum van overdracht, mits verrekening van de maaltijdcheques. Het tweede uitgangspunt is dat de inschaling in een best passende Vlaamse schaal en in de Vlaamse loopbaan moet gebeuren. Een laatste uitgangspunt is een maximaal inschalingsvoordeel van gemiddeld 5 procent per schaal, of maximum 8 procent op bepaalde trappen van een schaal.

In het kader van deze onderhandelingen heeft de Vlaamse Regering het begrotingsakkoord van 10 januari 2014 heeft gevolgd. Wat hield dat akkoord in? Het ging over de inschaling van de federale ambtenaren die werden overgeheveld in het kader van de Plantentuin en de verkeersbelasting. Ook was er een overheveling in het kader van de staatsvorming. We hebben de voorwaarden die toen wel zijn aanvaard door de syndicale organisaties en ook vastgelegd door de Vlaamse Regering, nu gewoon gevolgd. Dat is absoluut niet in strijd met het KB van 25 juli 1989, het bewuste KB dat de overheveling van federale ambtenaren naar een ander niveau, in casu de Vlaamse overheid, regelt.

Een van de kritieken van de syndicale organisaties is het feit dat aan de maaltijdcheques geen pensioenrechten verbonden zijn. Ik denk dat we daarbij een aantal nevenbedenkingen moeten meegeven. Enerzijds kan er aan dit probleem gemedieerd worden door het instrument van de P-schalen, waarbij aan 55-plussers een brutosalaris wordt toegekend dat minstens gelijk is aan het brutosalaris dat op ze op datum van de overdracht hadden bij de federale overheid. In het kader van de onderhandelingen – ik geef straks mee op welke data die plaatsvonden – hebben we dit nog verlaagd naar de leeftijd van 54 jaar. Dat was een compromisvoorstel dat op tafel werd gelegd. U begrijpt ook dat, als er een protocol van niet-akkoord is, alle compromisvoorstellen niet meer geldig zijn. Wij hadden ook gehoopt – en ik vind het

belangrijk dat mee te geven in het kader van dit debat – om nog tot een gedeeltelijk akkoord te komen. Dat is helaas niet gelukt.

De basis van de inschalingsmethode is de vergelijking van de generieke bezoldigingscomponenten van de federale en de Vlaamse overheid. Bij de federale overheid zijn er de generieke componenten salaris, eindejaartoelage, vakantiegeld en eventueel weddecomplementen. Bij de Vlaamse overheid gaat het over de generieke bezoldigingscomponenten salaris, eindejaartoelage, vakantiegeld en maaltijdcheques. Ik heb u daarnet gezegd dat men bij de Vlaamse overheid per gewerkte dag een maaltijdcheque van 7 euro krijgt en bij de federale overheid niet. Door de bepaling van de best passende salarisschaal en mits de verrekening van de maaltijdcheque, gaat geen enkel personeelslid er netto op achteruit. Ik kom daar straks nog even op terug. Het lijkt mij alvast belangrijk in dit debat.

We kunnen dat natuurlijk beweren, maar we hebben het ook geverifieerd aan de hand van 35 concrete personeelsdossiers, die willekeurig zijn gekozen. We hebben 35 concrete personeelsdossiers gekozen uit alle federale diensten, alle niveaus, contractueel/statutair, voltijds/deeltijds, ook op voordracht van vakorganisaties, die ons zelf een lijst hebben overhandigd – die ik bij me heb – van mensen waarvan zij dachten dat die erop achteruit zouden gaan. Ik kan u zeggen dat zelfs bij de voorbeelden die door de vakorganisaties zijn aangereikt er geen enkel personeelslid op achteruitgaat. De percentages gaan er alleen maar op vooruit. Het is toch wel belangrijk om dit mee te geven.

Uit een vergelijking van het netto maandelijks loon bij de federale overheid en bij de Vlaamse overheid, blijkt dat iedereen die van het federale niveau naar het Vlaamse wordt overgeheveld, erop vooruitgaat. De gemiddelde verhoging is 3 tot 4 procent. Voor alle duidelijkheid: dit is bekeken op jaarbasis en kan nog worden verhoogd na verrekening van de hogere eindejaartoelage en het vakantiegeld. Onze laagste schaal, niveau D, is sowieso hoger ingeschaald dan de D-schaal op het federale niveau. De ambtenaren die op het laagste niveau worden betaald en van de federale overheid overkomen naar de Vlaamse overheid, gaan er dus per definitie meer op vooruit dan de 3 tot 4 procent die ik daarnet heb genoemd.

Voorzitter, op de volgende vraag ben ik al een beetje ingegaan. Maar gezien de gebeurtenissen van gisteren, wil ik er toch uitgebreid op ingaan. Bovendien hebben drie collega's een gelijkaardige vraag gesteld en ga ik er dus van uit dat er in deze commissie – terecht – een behoorlijke interesse is in deze problematiek. Er is mij gevraagd of ik kan garanderen dat geen van de ambtenaren erop achteruit zal gaan, niet alleen wat loonvoorwaarden, maar ook wat werkvoorwaarden betreft. Je moet namelijk naar meer kijken dan enkel het loon. Ik heb u al gezegd: wat het nettoloon betreft, zal niemand er op achteruitgaan. Integendeel: ze stijgen gemiddeld 3 tot 4 procent. Er zijn bovendien nog een aantal extralegale voordelen die bij de Vlaamse overheid veel beter zijn dan bij de federale overheid.

Voor deze inschalingsoperatie werden 26 toelagen en vergoedingen die federaal bestonden, onderzocht. 12 regelingen werden in overgang overgenomen of geïntegreerd in het salaris. Voor 10 regelingen wordt een analoge regeling die reeds bestaat bij de Vlaamse overheid toegepast. Voor 2 regelingen is er inderdaad geen oplossing gevonden, namelijk de taalpremie en de directietoelage. Wat de taalpremie betreft, vind ik het eigenlijk niet zo abnormaal dat je, als je voor de Vlaamse overheid komt werken, geen recht meer hebt op een taalpremie. Je wordt namelijk niet meer verondersteld een andere taal dan het Nederlands machtig te zijn. Ik vind dat dus redelijk logisch.

Daarnaast zijn er nog een aantal andere toelagen en vergoedingen die niet bestonden op het federale niveau. Daarop heb ik u daarnet al gewezen. Je moet niet alleen naar het nettoloon kijken, dat dus gemiddeld wel degelijk stijgt, want er

zijn andere extralegale voordelen die bij de Vlaamse overheid voordeliger zijn dan bij de federale overheid. De personeelsleden die vanuit de federale overheid naar de Vlaamse overheid komen, zullen die voordelen ook ontvangen. In het kader van dit debat vind ik het belangrijk om dit mee te geven. Zo is er een ruimere regeling voor gevaarlijk werk, de ploegenarbeid en de tijdelijke functieverzwarende.

Ook belangrijk is dat een Vlaams ambtenaar in ziekteverlof gedurende zijn hele carrière kan rekenen op 666 dagen die worden betaald aan 100 procent terwijl een federale ambtenaar vrij snel terugvalt op 65 procent. Ook dat is een voordeel. Het is dus slechts uitzonderlijk dat bepaalde federale toelages of vergoedingen na de overdracht niet meer worden toegekend. Integendeel, ik denk dat er nog ruimschoots een aantal leuke Vlaamse voordelen bij komen.

Ik zal proberen de chronologie van de onderhandelingen te schetsen. Om de verworven rechten verder te kunnen toekennen, moesten we die rechten oplistten en over de juiste informatie beschikken. Daarvoor moesten we over een minimum aan personeelsgegevens beschikken. De overdrachtdossiers vanuit de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO), de FOD Economie en de FOD Mobiliteit hebben we veel te laat ontvangen. Daardoor liep de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van de wijzigingen van het Vlaams personeelsstatuut (VPS) vertraging op tot 28 november 2014. In het sectorcomité 18 van 3 november 2014 werd al een eerste maal een toelichting gegeven van de stand van zaken.

Op het volgende sectorcomité van 2 december 2014 werd afgesproken om de besprekingen in een werkgroep te behandelen op mijn kabinet. Die werkgroep kwam viermaal samen, op 12 december, 16 december 2014, 29 januari en 26 maart. Net voor ik hier binnenkwam, las ik nog een reactie van een syndicale organisatie waarin zij beweert dat er geen overleg is geweest. Uit eerbied voor mijn personeel wil ik herhalen dat zij bloed, zweet en tranen hebben gelaten om die onderhandelingen goed te leiden. Zij hebben dat voortreffelijk gedaan. Ik heb zelf ook tijd uitgetrokken om de syndicale organisaties persoonlijk op mijn kabinet te ontvangen. Mijn medewerker naast me heeft ook samen met vertegenwoordigers van andere kabinetten veel moeite gedaan en veel vergaderingen georganiseerd. De bewering dat er geen overleg zou zijn geweest, pik ik dan ook niet. Ik vind dat niet fair ten opzichte van al die mensen die daar zoveel tijd in hebben gestoken. Ik heb het dan over zowel de kabinetten als over de administraties. Dit getuigt van weinig respect.

Ik heb u een overzicht gegeven over de onderhandelingsdata. Op basis van de vergaderingen die hebben plaatsgevonden, hebben de vakorganisaties nog een aantal vragen en opmerkingen geformuleerd die verder onderzoek en arbeidsintensieve bevraging van de personeelsdiensten noodzakelijk maakten. De resultaten van dat onderzoek werden besproken tijdens de werkgroepvergaderingen van januari tot maart.

Gisteren hebben we jammer genoeg de onderhandelingen in het sectorcomité 18 moeten afronden met een protocol van niet-akkoord vanwege de drie vakbonden. Ik vind dat jammer. We hebben immers nog een aantal compromisvoorstellen op tafel gelegd. Zo was er aanvankelijk en nu nog veel discussie over de personeelsleden van de justitiehuisen. We hebben in samenspraak met minister Vandeurzen een zeer billijk compromisvoorstel op tafel gelegd maar dat is verworpen door de syndicale organisaties. Ook het feit dat elk personeelslid er gemiddeld 3 à 4 procent op vooruitgaat, is blijkbaar van weinig tel voor de syndicale organisaties.

Ik vind het jammer om in bepaalde kranten te moeten lezen dat de syndicale organisaties beweren dat de federale ambtenaren die overkomen naar de Vlaamse overheid, worden behandeld als tweederangspersoneel. Ik vind dat jammer: ik wil niet spreken over eerste-, tweede- of derderangspersoneel. Elk personeelslid dat

voor de Vlaamse overheid werkt, moet op dezelfde manier worden behandeld. De reactie van de syndicale organisaties impliceert wel degelijk dat men tot twee groepen van Vlaamse ambtenaren zou komen. Dat zou niet billijk zijn ten aanzien van de ongeveer 27.000 Vlaamse ambtenaren die dagelijks hun best doen en voor de Vlaamse overheid werken. Wij hebben alles geprobeerd om tot een goed akkoord te komen. Wij hebben compromisvoorstellen op tafel gelegd, maar ik moet u helaas zeggen dat het niet heeft gebaat.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Er is inderdaad een protocol van niet-akkoord afgesloten door de vakorganisaties. Er wordt gesteld dat u totaal geen luister- en onderhandelingsbereidheid aan de dag zou leggen. Ik vraag me af waar dat op gebaseerd is. Ik kan me voorstellen dat die gevoeligheid bij de vakorganisaties, maar in de eerste plaats bij de federale ambtenaren die zijn overgekomen naar het Vlaamse niveau, zeer groot is. Er was hun gezegd dat ze een rugzak mochten meenemen waarbij hun huidige situatie gevrijwaard zou worden, maar dat blijkt nu niet het geval te zijn.

Er wordt gegoocheld met cijfers, met het verschil tussen netto en bruto. Natuurlijk kun je met cijfers alles bewijzen, bij manier van spreken. Minister, u hebt de vinger op de wonde gelegd: u hebt gezegd dat de maaltijdcheques met het loon zouden worden verrekend bij de inschaling. Dat heeft natuurlijk zijn repercussies op heel wat andere zaken. Dan kom je natuurlijk op gevoelige zaken, met dat lagere brutoloon dat dan negatieve effecten heeft op toelagen, maar ook op de berekening van de pensioenrechten. Dat lijkt me toch niet weinig.

Daarbovenop is er natuurlijk de indexsprong, die heel recent is goedgekeurd en die ook zijn weerslag heeft op de inkomens, op de lonen en op de vervangingsinkomens. Dat dit er nu nog bovenop komt, dat alles samen maakt dit onverteerbaar voor die federale ambtenaren die zijn overgekomen, denk ik.

Het is en blijft natuurlijk een kwestie van voorzien in voldoende en noodzakelijke middelen om die positie, om die loon- en werkvoorwaarden van de federale ambtenaren die overkomen, te garanderen. Het is dus altijd een centenkwesitie: men moet voorzien in voldoende noodzakelijke middelen. Ik pleit er dan ook voor om dat toch te doen. Ik zou het natuurlijk ook betreuren, mocht het tot een rechtszaak moeten komen. Minister, ik hoop echt dat het niet zo ver moet komen. Ik dring erop aan dat men ervoor zorgt dat die loon- en werkvoorwaarden en die loopbaanrechten van de federale ambtenaren die overkomen, toch gevrijwaard blijven.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Mijnheer De Loor, ik denk dat de indexdiscussie nu niet meteen hieraan is gekoppeld. Er is geen inflatie, dus op dit moment ook geen indexstijging, en die sprong zal dan nog in de toekomst moeten gebeuren. Het is echter natuurlijk wel zo dat veel mensen zich ongerust maken over de gevolgen, omdat er heel veel elementen samenhangen. Minister, dat hebt u ook duidelijk in beeld gebracht. Er zijn heel veel zaken die mee in die mand liggen. De heer De Loor heeft dan natuurlijk wel een punt als hij zegt dat het ene ook wel repercussies heeft voor het andere: als de opbouw van pensioenrechten gekoppeld is aan bepaalde zaken en niet aan andere, dan zijn dat inderdaad wel punten die samenhangen en een repercussie kunnen hebben, mogelijk ook op de hoogte van de premies.

Minister, nu begrijp ik dat er toch wel heel wat overleg is geweest. Zoals vaak gaat dan het debat over de vraag of men echt heeft geluisterd, hoe men heeft geluisterd enzovoort. Dat kennen we ook uit het verleden. Ik stel echter vast dat er toch heel wat inspanningen zijn geweest, dat er ook al verscheidene weken en maanden wordt onderhandeld. Een goed onthaal van de overkomers in de

Vlaamse structuren lijkt me belangrijk, ook voor de tevredenheid van die mensen. De Vlaamse overheid heeft een goed imago als werkgever, en ik ben ervan overtuigd dat u dat ook zo wilt houden. We zullen vanuit het parlement uiteraard de vorderingen in dit dossier blijven volgen. U hebt terecht gesteld dat daar heel wat interesse voor is bij de collega's. Ik wil u dan ook bedanken voor het toch wel zeer uitgebreide antwoord, waarin alle aspecten aan bod zijn gekomen, denk ik. Er is vaak een welles-nietesspel over wie erop vooruitgaat en wie erop achteruitgaat, maar ik heb begrepen dat u toch stelt dat er, op basis van uw inschatting, heel wat mensen zijn die er wel degelijk op vooruitgaan.

De heer Bert Maertens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw heel ruim, omstandig en volledig antwoord. Het bevat heel veel elementen die in die discussie toch wel een en ander in perspectief kunnen plaatsen.

Heel wat collega's hier hebben ook zelf ervaring met sociaal overleg, met syndicaal overleg, op lokaal of Vlaams vlak of op andere niveaus. De constante die je dan toch steeds ziet, is dat men pas een goed akkoord heeft, dat men pas een compromis kan bereiken als een van de beide partijen – of het liefst de beide – uit haar egestelling komt. Met permissie, ik heb niet meteen het gevoel dat dit hier is gebeurd, als we bedenken dat de mensen er gemiddeld met 3 à 4 procent op vooruit gaan, als we bedenken dat netto iedereen erop vooruitgaat, als we bedenken dat men voor heel wat andere regelingen – u hebt ze geschetst, minister – beter af is bij de Vlaamse overheid dan federaal. Slechts voor twee van die regelingen, waaronder die taalpremie, bleek er geen oplossing te zijn gevonden. Het lijkt me vrij logisch dat men die taalpremie hier in Vlaanderen niet kan krijgen. Dat men dan een protocol van niet-akkoord tekent, dat men dan het overleg opblaast, dat vind ik, dat vindt mijn partij nogal betreurenswaardig.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Loor, u verwijst naar de mededeling van de syndicale organisaties dat er geen onderhandelingsbereidheid zou zijn geweest. Ik betreur dat. Dat lijkt me altijd een beetje een teken van onmacht: als wordt geopperd dat we niet hebben willen onderhandelen, dan meen ik dat men het liefst wil afwijken van de inhoud.

Ik heb u daarnet een heel uitgebreide lijst gegeven van alle data waarop er inderdaad heel intensief is onderhandeld. Ik herhaal mijn opmerking van daarnet: ik vind dat van zeer weinig respect getuigen voor alle mensen die dat hebben gedaan, voor zowel de ambtenaren en de administratie als de kabinets-mensen die dag in dag uit – gisteren tot zeven uur of tot half acht 's avonds, denk ik – hebben onderhandeld om toch nog al was het maar een gedeeltelijk akkoord te bereiken. Als er dan wordt gezegd dat er geen onderhandelings-bereidheid was, sorry, maar dat lijkt me dan veeleer aan te tonen dat men niet wil ingaan op de inhoud, dat men als syndicale organisatie niet wil aangeven waarom men niet akkoord wou gaan met het voorstel.

Over de maaltijdcheques heb ik geantwoord dat het een van de grote struikelblokken was. Wat me wel verbaast, is dat men bij de onderhandelingen in januari 2014 over de overheveling van de personeelsleden van de federale naar de Vlaamse overheid – de mensen van de Plantentuin en de verkeersbelasting – er niet over is gestruikeld. Het was de normaalste zaak van de wereld dat de maaltijdcheques werden opgenomen in de berekening van het loon. Nu plots niet meer.

Mijnheer De Loor, u hebt terecht gezegd dat je geen maaltijdcheque krijgt als je ziek bent. Dat is juist, maar ik heb u ook gezegd dat de ziekteregeling van de Vlaamse overheid veel voordeliger is dan die van de federale overheid. Maar dat neemt inderdaad niet weg dat je geen maaltijdcheque krijgt als je ziek bent.

U zei ook dat dit een effect heeft op het pensioen. Ik denk dat ik het in mijn antwoord toch uitgebreid heb gehad over de P-schalen en over wat we daar hebben gedaan. Iemand die 55 jaar is en overkomt naar de Vlaamse overheid, heeft sowieso zijn brutoloon dat hij op dat moment heeft bij de federale overheid. Ik heb u ook gezegd dat we nog een compromis hebben voorgesteld om de 55 jaar te verlagen naar 54 jaar. Een compromis veronderstelt dat er een akkoord moet zijn tussen beide partijen. Als er een partij zelfs geen gedeeltelijk akkoord wil, dan verdwijnt natuurlijk ook elk compromisvoorstel.

Mijnheer De Loor, u hebt ook uw bekommernis geuit of dit alles juridisch wel overeind kan blijven. Ik heb ook zeer omstandig geantwoord waarom wij in regel zijn met het KB van 1989. Ik kan u ook zeggen dat bij de vorige overhevelingen de Raad van State ook om advies is gevraagd die daar nooit een probleem van heeft gemaakt. Ik maak me sterk dat er ook nu geen probleem is.

We gaan door, we moeten doorgaan. Het is ook in het voordeel van het personeel om door te gaan. We moeten tot een definitieve goedkeuring van dit besluit komen. We zullen het ook voor advies voorleggen aan de Raad van State. We zullen het oordeel afwachten. Maar omdat ze bij voorgaande en vergelijkbare regelingen nooit een opmerking hebben gemaakt, denk ik dat we ook nu goed zitten.

Mijnheer Kennes, u hebt op een aantal moeilijkheden gewezen. Onderhandelingen zijn nooit gemakkelijk. Je moet met de verzuchtingen van allerlei partijen rekening houden. Ik ben zeer blij dat u ook wel onthouden hebt dat elk personeelslid er gemiddeld 3 tot 4 procent op vooruitgaat. We mogen niet evolueren naar twee groepen binnen de Vlaamse ambtenaren: zij die van de federale overheid komen en zij die hun carrière bij de Vlaamse overheid zijn begonnen. Dat zou niet goed zijn.

Wij hebben er gisteren alles aan gedaan om nog tot een gedeeltelijk akkoord te komen, maar zelfs dat was niet mogelijk, ondanks alle compromisvoorstellen die wij op tafel hebben gelegd.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp·a): Minister, ik dank u voor uw bijkomende uitleg.

Ik heb uit het persbericht van ACV-Openbare Diensten geciteerd dat er geen luisterbereidheid was. Ik zeg niet dat die er totaal niet was, maar ik weet uit ervaring dat men dat niet zomaar lichtzinnig verklaart.

Mijnheer Kennes, u zegt dat de indexsprong er hier niet veel toe doet. Ik heb alleen maar willen zeggen dat het er wel toe doet als die verschillende zaken allemaal samenkomen. Ik kan ook begrijpen dat jullie dat niet graag horen dat men over de indexsprong begint.

Minister, wat wel tekenend is, is dat het verschillende syndicale organisaties – en niet één – die het protocol van niet-akkoord hebben afgesloten.

Bovendien waren een heleboel federale ambtenaren zelf geen vragende partij om de overstap naar de Vlaamse overheid te maken.

Er wordt inderdaad gedreigd met een rechtszaak. Het gaat ten slotte nog altijd om een contractverandering. Als men bij iemand bepaalde zaken gaat veranderen, is dat een eenzijdige aanpassing van een contract. Ik denk dat u zich op juridisch glad ijs begeeft.

Minister, ik zou er nogmaals voor willen pleiten om in voldoende en noodzakelijke middelen te voorzien zodat iedereen zijn recht op loon en loopbaanmogelijkheden kan behouden.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Loor, u zegt dat veel federale ambtenaren geen vragende partij waren om te worden overgeheveld naar de Vlaamse overheid. Dat is natuurlijk eigen aan een zesde staatshervorming. Ik kan me niet herinneren dat uw partij daar niet voor heeft gestemd.

De heer Kurt De Loor (sp-a): Minister, ik heb niet gezegd dat we er niet achter staan. Ik wou enkel zeggen dat die mensen niet op vrijwillige basis zijn gekomen, maar nu wel de negatieve gevolgen moeten ondergaan van iets waar ze zelf niet voor hebben gekozen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over dorpsvernieuwingsprojecten – 1844 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de uitdagingen in Vlaanderen zullen we voor een stuk lokaal moeten opvangen – ik spreek dan nog maar over demografische evoluties zoals vergrijzing, vergroening – waarbij grote entiteiten maar ook kleine entiteiten en kernen zullen moeten worden betrokken.

Minister, u hebt recent de stadsvernieuwingsprojecten gelanceerd, die de leef-omgeving moeten verbeteren en die bepaalde stadsdelen opnieuw moeten laten blinken om zo een hefboom te vormen voor meer kwaliteit. Er is iets voor te zeggen, omdat je er een paar 'happy few' en 'fairly big' wat mee zult ondersteunen.

Deze voormiddag was er een studiedag over dorpenbeleid, waar duidelijk werd dat een dorpskernenbeleid ook een 'pendant' zou moeten zijn voor de toekomst van het stedenbeleid. Er werd zelfs over 'herdorping' gesproken.

Minister, we moeten eens nadenken hoe we de zorg voor dorpsvernieuwingsprojecten ook in die entiteiten sterker kunnen ondersteunen. Het is echt nodig om de uitdagingen op lokaal niveau op te vangen. Het zou enorm worden gewaardeerd. U zou standbeelden kunnen krijgen. Dat is in een dorpskern trouwens een mogelijkheid die afhankelijk is van het antwoord dat u mij geeft.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Doomst, u weet dat ik absoluut begrip heb voor mensen die terechte vragen stellen en terechte noden aanklagen die te maken hebben met steden en gemeenten die net niet zo'n omvang hebben als mijn eigen geboortestad.

Ik zal eerst het slechte nieuws vertellen. Er zijn al veel vragen gesteld over het Gemeentefonds. Gaan we die criteria aanpassen? Neen. Het zou niet goed zijn. De steden die er een beroep op kunnen doen, houden er bij hun meerjarenplanning toch wel rekening mee. Kunnen we dat dus doen? Neen.

Ik denk wel dat wat u vraagt, terecht is, maar er bestaat een specifiek fonds voor, namelijk het Plattelandsfonds. Dat fonds valt niet onder mijn bevoegdheid. U weet dat het vanaf 1 januari 2017 zal samenvloeien met de geregionaliseerde middelen van het federale grootstedenbeleid en de middelen van de stadsvernieuwing in een soort van investeringsfonds. Dat staat ook in het regeerakkoord. We zijn

momenteel bezig met het onderzoeken van de modaliteiten. Het is ook absoluut mijn intentie om, met respect voor de huidige focus en verhoudingen deze middelen integraal te enten op de investeringen. Het lijkt me dan ook goed dat ook hier de plattelandsgemeenten voldoende vrijheidsgraden hebben om deze middelen bijvoorbeeld ook in dorpskernvernieuwing te investeren.

Ik kan u ook nog zeggen dat het Plattelandsfonds ongeveer negen doelstellingen heeft die zeer ruim zijn geformuleerd. Kleinere gemeenten kunnen ook projecten indienen voor dorpskernvernieuwing. Volgens mijn bescheiden oordeel kan dat, ook al is het nog niet mijn bevoegdheid. Ik denk dat minister Schauvliege er ook wel akkoord mee zal gaan. Mijnheer Doomst, net zoals u ben ik ervan overtuigd dat we niet alleen in de grote steden en gemeenten moeten investeren, maar dat we ook oog moeten hebben voor de kleine gemeenten die toch ook wel zeer belangrijk zijn in ons Vlaanderenland.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, ik dank u voor de ondersteuning van de intentie.

We moeten er toch echt van uitgaan dat we met het demografisch groeiscenario dat op ons wacht, niet alleen naar de grote steden moeten kijken. Vorige week is hier gezegd: grote steden zijn het laboratorium voor de toekomst. Toch moeten we er ook van uitgaan dat dit ook in kleinere entiteiten moet worden opgevangen. We rekenen ook op het nieuwe Beleidsplan Ruimte Vlaanderen om een invulling te geven aan de nieuwe noden die er zijn, zowel van woningaanbod als van inrichting van de publieke ruimte en van de mobiliteit.

Er is natuurlijk het Plattelandsfonds, maar ik hoop dat we ook in de minister van Binnenlandse Zaken een partner zullen hebben om het Plattelandsfonds in de toekomst iets minder 'plat' en iets meer 'land' te maken voor de kleinere entiteiten.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Doomst, ik heb gezegd dat ik voornamelijk niet bevoegd ben. Maar met het investeringsfonds vanaf 1 januari 2017 ben ik absoluut heel hard bereid om kernversterkingsprojecten en kernvernieuwingsprojecten te ondersteunen. Dat is noodzakelijk.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marc Hendrickx aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het invoeren van beroepsgeheim door OCMW's bij fraudeonderzoek – 1699 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de medewerking van OCMW's aan strafrechtelijke onderzoeken over sociale fraude – 1741 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Minister, onlangs getuigde een topman van de Sociale Inspectie over de moeilijkheden die zijn inspectiediensten, zijn inspecteurs ondervinden als ze bij bepaalde OCMW's informatie vragen over gevallen van sociale fraude.

Blijkens verschillende getuigenissen beroepen nog steeds heel wat maatschappelijk assistenten zich op hun beroepsgeheim om deze informatie niet door te geven, al maakt die onlosmakelijk deel uit van een strafonderzoek. Die houding verschilt natuurlijk wel van OCMW tot OCMW. De procureurs-generaal roepen de federale instanties op om het gerechtelijk wetboek en de procedure van strafvordering te wijzigen, om zo een duidelijke hiërarchisering te krijgen tussen het beroepsgeheim van de maatschappelijk assistenten enerzijds en de auditeurs die wettelijke opdrachten uitvoeren in fraudeonderzoeken anderzijds. Daarbovenop zijn ze van mening dat OCMW-personeel een spontane aangifteplicht moet krijgen indien het een sociaal misdrijf vaststelt tijdens het werk.

Het gaat hier dan wel grotendeels om federale materie, maar ook onze Vlaamse diensten kunnen in deze situatie verzeild geraken. Ik denk dan in het bijzonder aan de inspecteurs van Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) die domiciliefraude willen vaststellen of aan de inkomenscontrole van een kandidaat-huurder van een sociale woning. In zulke casussen kan informatie van het lokale OCMW van belang zijn. Zij kijken dus ook ongetwijfeld uit naar uw antwoord op mijn vragen.

Minister, in hoeverre is er sprake van een vlotte samenwerking tussen de Vlaamse inspectiediensten onder uw bevoegdheid en de lokale OCMW's, in het bijzonder wat betreft de uitwisseling van gegevens voor fraudeonderzoek? Zijn er effectief lokale discrepanties? Zo ja, in hoeverre maken deze een effectief onderzoek onmogelijk?

In hoeverre legt Vlaanderen al een spontane informatieplicht op aan zijn eigen diensten bij het vaststellen van gevallen van sociale fraude? Zijn er belemmeringen om deze plicht algemeen op te leggen?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag om uitleg loopt in grote mate gelijk met de vraag om uitleg van de heer Hendrickx.

In het rapport Wetsevaluatie 2013-2014 signaleert het College van procureurs-generaal een gebrekkige medewerking van OCMW's aan strafrechtelijke onderzoeken. Sommige OCMW's zouden zich beroepen op het beroepsgeheim om elke vorm van medewerking aan deze onderzoeken te weigeren. Het college pleit dan ook voor een wetswijziging die de verhouding tussen het beroepsgeheim en het optreden van de arbeidsauditeur in uitoefening van zijn wettelijke opdrachten volledig uitklaart.

In een reactie benadrukt de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) dat in minder dan 5 procent van de dossiers van financiële hulpverlening bij de OCMW's mogelijke misbruiken worden vastgesteld. Dankzij een door-gedreven sociaal onderzoek door de maatschappelijk werkers kan fraude worden voorkomen. De VVSG pleit dan ook eerder voor betere afspraken tussen gerecht en OCMW's zonder te raken aan de wettelijke bepalingen rond het beroepsgeheim.

Volgens de procureurs-generaal gaat het, ondanks het lage percentage, toch nog over meer dan duizend onderzoeken in dossiers van sociale fraude die ernstig gehinderd worden. Het is dan ook duidelijk dat hier sprake is van een spanningsveld.

Bovendien raakt dit aan de bevoegdheden van meerdere ministers: federaal zijn Justitie, OCMW's, Sociale Fraude en Armoedebestrijding betrokken, maar uiteraard hebben ook de deelstaten verregaande bevoegdheden over de OCMW's.

Minister, wat is uw standpunt over deze problematiek die recent aan de orde is gekomen? Hebt u zicht op de omvang van de sociale fraude in dossiers van financiële hulpverlening bij de OCMW's? Wordt er een overleg gepland tussen alle betrokken ministers om een evenwichtige oplossing te vinden voor dit probleem?

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp-a): Voorzitter, ik sluit mij graag aan bij deze vragen om uitleg van de collega's. Het onderwerp is al in de media geweest. Ik vind dat de teneur van het rapport – niet de vragen die hier worden gesteld – of het verslag aan het parlement van de procureurs-generaal nogal negatief is, alsof OCMW's sociale fraude zouden ondersteunen. Ik denk dat niets minder waar is dan dat.

Als je daar zo mee naar buiten komt, werkt dat bovendien heel stigmatiserend voor een OCMW. Een hulpbehoevend persoon voor wie het al een drempel is om zich naar het OCMW te begeven, omdat dat het stigma of etiket heeft voor profiteurs te zijn, zal dat bezoek misschien uitstellen en zo in nog grotere problemen komen. Ik vind de teneur van het verslag van die procureurs-generaal nogal negatief.

Ik heb dat ook opgemerkt bij de reactie van de VVSG. Zij zeggen dat OCMW's partners zijn in het bestrijden van sociale fraude. Ik denk dat dat het enige goede uitgangspunt is: OCMW's zijn partners in het bestrijden van sociale fraude.

Collega's, minister, ik heb mij de moeite getroost om wat opzoekingswerk te verrichten. Er is een studie van de Programmatorische Overheidsdienst (POD) Maatschappelijke Integratie, die dateert van december 2013, met betrekking tot de sociale fraude bij OCMW's. In de conclusie staat: "De studie heeft aangetoond dat, op basis van het geanalyseerde staal, sociale fraude binnen de OCMW's beperkt is." Natuurlijk is elk misbruik er een te veel. Daarom zeg ik ook dat OCMW's partner zijn in het bestrijden van sociale fraude.

Ik heb een aantal voorstellen teruggevonden met betrekking tot het beroepsgeheim van de OCMW's in strafzaken. Ik denk dat ook maatschappelijke werkers en OCMW's vragende partij zijn om daarvoor een oplossing te bieden. Ik heb de voorstellen gevonden. Het zijn er toch een aantal. Collega's van de meerderheid, die ook deel uitmaken van de federale overheid, waarop wachten jullie om dat zo snel mogelijk te realiseren?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Loor, ik neem aan dat u dan ook een voorstel van mij bent tegengekomen, uit de tijd dat ik nog het genoeg had om in de Senaat te zetelen, zijnde inderdaad een federale assemblee en niet zozeer het Vlaams Parlement?

Voorzitter, ik wil niet flauw doen en zal straks een antwoord geven, maar ik vind het zeer vreemd dat deze vraag in deze commissie wel ontvankelijk is verklaard, terwijl ze in de commissie Welzijn onontvankelijk is verklaard omdat het een louter federale materie betreft.

De heer De Loor heeft verwezen naar de studie van de POD Maatschappelijke Integratie. We weten allemaal dat de POD Maatschappelijke Integratie een federale instelling is. Ook het rapport van het Parlementair Comité is federaal.

U vraagt mij wat ik eventueel zou kunnen doen. Ik wil wel, maar noch ik, noch de Vlaamse Regering hebben iets te zeggen over het strafwetboek. Moeten we daarin dan geen initiatieven nemen, omdat het soelaas zou kunnen bieden? Ja, ik ben het daarover met u eens. De heren De Loor en Hendrickx hebben een voorbeeld gegeven. De heer De Meulemeester heeft verwezen naar een aantal voordelen indien we een initiatief zouden kunnen nemen. Ik denk echter dat we dan vooral aan onze federale collega's van de Kamer moeten vragen om dergelijke initiatieven te nemen. Met de beste wil van de wereld: ik heb geen enkele bevoegdheid om dit te regelen. Het beroepsgeheim is opgenomen in het strafwetboek, artikel 458. Op Vlaams niveau is het overgenomen in het OCMW-decreet artikel 40 en artikel 109. Ook in de OCMW-wet is het overgenomen. In dat artikel wordt enkel bevestigd dat de leden van de OCMW-raad en het OCMW-personeel gebonden zijn door het beroepsgeheim dat wordt bepaald volgens artikel 458 van het strafwetboek.

Voorzitter, vind ik dit zeer interessante vragen? Ja, maar ik denk dat die vragen het best aan de overkant van de straat worden gesteld, aangezien ik totaal niet bevoegd ben om hierover iets te zeggen.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Ja, ik kan misschien iemand van de overkant vragen om mijn vragen daar te stellen. Het was mijn bedoeling – en in fine van mijn vraagstelling heb ik dat toch ook aangehaald – om te wijzen op het feit dat we met die informatie aan de slag kunnen om onze eigen inspectiediensten ter wille te zijn.

Maar ik geef u inderdaad honderd procent gelijk wanneer u stelt dat u strikt juridisch niet bevoegd bent om wat dan ook te doen aan het strafwetboek en die geheimhoudingsplicht. Ik ben juridisch onderlegd en ben dus mee op dat vlak.

Anderzijds las ik in uw beleidsnota dat u honderd procent wilt inzetten op de bestrijding van sociale fraude. Ik denk dat we op dat vlak allemaal op dezelfde lijn zitten: elk misbruik wegwerken ten goede van zij die het echt nodig hebben. Daaraan moeten we werken. De komende weken en maanden zullen we proberen via contacten met de overkant meer informatie te verkrijgen.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Wanneer het gaat over het strafwetboek en dergelijke situeren die bevoegdheden zich inderdaad in overgrote mate op het federale niveau.

Maar minister, u hebt in elk geval ook verregaande bevoegdheden als we spreken over het OCMW. Ik denk dat u een belangrijk signaal kunt geven aan uw federale collega's. Dat is enorm belangrijk. De grootste bevoegdheden zitten in Vlaanderen voor wat betreft het OCMW. Spijtig genoeg gaat het niet over alle bevoegdheden. Maar dat is een andere zaak.

In het kader van een gerechtelijk onderzoek gaan we ervan uit dat OCMW's meewerken, in het bijzonder in het kader van fraudeonderzoek. De meeste OCMW's zullen daar ook wel heel wat inspanningen voor doen. Daar twijfel ik niet aan. Maar het is toch opmerkelijk dat er nog altijd meer dan 1000 gevallen zijn, zoals blijkt uit het rapport van de procureurs-generaal. We moeten dat onder ogen zien en proberen er iets aan te doen.

Mijnheer De Loor, u zegt dat het rapport van de procureurs-generaal negatief is. Wie zijn wij om daarover te oordelen? We gaan ervan uit dat ze feitelijke gegevens verstrekken. Ik ga mij daar in elk geval niet over uitspreken. De

uitspraak dat dit een negatief rapport is, is voor uw rekening. Ik ga ervan uit dat ze gewoon feiten willen weergeven, zoals ze in vele rapporten doen. De cijfers zijn de cijfers en de feiten zijn de feiten. Daarover wil ik mij dus zeker niet uitspreken.

Minister, ik wil u een voorstel doen. Uw bevoegdheden zijn verregaand, maar bevinden zich, wat die aangelegenheid betreft, vooral op het federale niveau. Is het niet aangeraden om, gezien de feiten die ons zijn meegedeeld, eventueel een soort rondetafel van de sociale fraude te organiseren, samen met uw federale collega's? Misschien moet het initiatief daarvoor eerder van uw federale collega's komen. Ik weet het niet. Het is al gelijk van wie het komt. Het lijkt mij in ieder geval nuttig. We moeten elke vorm van fraude – sociaal of fiscaal, maakt mij niet uit – met alle mogelijke middelen bestrijden. De perceptie die dat tot gevolg heeft voor de bevolking, is in ieder geval niet goed. Het is beleidsmatig belangrijk om een signaal te geven en te proberen er daadwerkelijk iets aan te doen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp-a): Minister, ik dank u voor uw terecht antwoord.

Mijnheer De Meulemeester, ik heb gezegd dat de teneur van het verslag van de procureurs-generaal negatief is en dat het stigmatiserend werkt. Dat heb ik niet graag. OCMW's zijn partners in de bestrijding van sociale fraude. De VVSG zegt dat ook.

Ik wil u een tip geven. U moet niet te veel rondetafels meer organiseren of vragen stellen. De voorstellen liggen op tafel op het federale niveau. Trek aan de mouw van uw federale collega's om dat effectief goed te keuren en door te voeren. Dan is het opgelost.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik wil de heren De Meulemeester en Hendrickx toch nog een beetje blij maken. Ik heb al geregeld contact gehad en overleg gevoerd – niet alleen telefonisch, maar ook persoonlijk – met staatssecretaris Tommelein en minister Sleurs. Net als u ben ik ervan overtuigd dat elke vorm van fraude – fiscaal of sociaal – verwerpelijk is.

De vorige legislatuur zijn er een aantal initiatieven geweest voor een rondetafel. Meer dan een tafel is er eigenlijk niet uit gekomen. Ik denk dat men dat beter op een meer efficiënte manier organiseert. Ik kan u garanderen – en ik hoop dat u daarin vertrouwen hebt – dat we dat samen met staatssecretaris Tommelein en minister Sleurs wel degelijk zullen aanpakken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het overleg van de minister met de federale overheid met het oog op de invoering van een systeem van structurele voorschotten in de aanvullende personenbelasting (APB) – 1869 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bert Maertens

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Onlangs kregen de lokale besturen te horen dat de opbrengsten uit de aanvullende personenbelasting (APB) voor het inkomstenjaar 2015 pas laat naar de gemeenten doorgestort worden. De inkohieringen van de personenbelasting voor het aanslagjaar 2014 zullen dit jaar pas later van start kunnen gaan.

Vorig jaar hebben we tijdens de begrotingsbesprekingen, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, ook al over dit probleem gediscussieerd. Zowat alle gemeenten kregen toen te horen dat ze fors minder zouden ontvangen wegens een foute inschatting van de inkohiering. Dat heeft toen, onder meer naar aanleiding van twee actuele vragen, geleid tot een geanimeerd debat in de plenaire vergadering van 19 november 2014.

Minister, over de partijgrenzen en zelfs over de grenzen van meerderheid en oppositie heen werd u toen aangemaand om over deze problematiek een overleg te hebben met de federale minister van Financiën, Johan Van Overtveldt. Meer in detail vroeg dit parlement u als belangenbehartiger van de Vlaamse steden en gemeenten, om de aloude vraag te herhalen van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) om een structureel voorschottensysteem te bepleiten bij de federale overheid. U antwoordde toen: "Het is niet ik of deze regering die bepalen wanneer de voorschotten door de federale overheid worden betaald. Ik wil dat uiteraard bespreken met de federale minister van Financiën. Ik heb al aangekondigd dat ik contact met hem heb gehad en we zullen rond de tafel gaan zitten. Hier wordt nu één problematiek aangehaald die een impact heeft op de financiële situatie van de lokale besturen, maar er zullen er wellicht nog zijn. Het is zeker zinvol om rond de tafel te gaan zitten om na te gaan welke federale maatregelen welke invloed hebben op de financiële situatie van de lokale besturen."

Minister, hebt u het systeem van structurele voorschotten in de aanvullende personenbelasting besproken met de federale overheid of met de federale minister van Financiën? Hebt u diezelfde federale overheid of minister kunnen overtuigen in het belang van de Vlaamse steden en gemeenten?

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Mevrouw Nadia Sminate (N-VA): Voor een keer ben ik heel blij met de vraag van de heer De Loor. Ik weet uit ervaring dat het moment dat die brief binnenkomt met daarop het bedrag van de personenbelasting, voor heel wat stress zorgt bij de lokale besturen. Een aantal maanden geleden hebben we daar inderdaad een debat over gevoerd in de plenaire vergadering. Heel wat gemeentebesturen, ook dat van mij, hebben de laatste keer een serieuze streep door de rekening gekregen.

Ondanks de talrijke vragen die ik daarover al heb gesteld aan de betrokken administratie is het voor mij nog altijd niet duidelijk wat de reden is voor die minderinkomsten. Ik vraag me vandaag nog altijd af of het ligt aan een ander ritme van inkohieren waardoor we een inhaalbeweging aan het maken zijn of dat we in het verleden gewoon op te grote voet hebben geleefd.

De heer De Loor reikt nu een oplossing aan om daaraan tegemoet te komen, maar ik wil nog een stap teruggaan. Ik wil graag weten wat de oorzaak daarvan is en wanneer wij zicht krijgen op de toekomst. Hoe zullen wij daar in de toekomst mee omgaan zodat we geen problemen meer hebben met onze beleids- en beheerscyclus?

De voorzitter: De heer Doornst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Ik ben altijd blij met een vraag van de heer De Loor. Minister, ik wil er bij u op aandringen om figuurlijk al uw gewicht in de weegschaal te leggen. Voor de lokale besturen is het dikke miserie dat er telkens wanneer het begrotingswerk klaar is, een wit konijn uit de hoed wordt getoverd dat via ander gegoochel moet worden opgelost. Naar ik verneem, heeft dit te maken met de manier van aanpakken, vooral van de administratie. Ik wil er dan ook op aandringen dat u uw goede relaties met de overkant benut om daar eindelijk iets aan te doen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Het klopt dat deze problematiek al meermaals is besproken in dit parlement. Ik onderschrijf de zorg van wellicht iedereen hier aanwezig dat het voor de Vlaamse lokale besturen redelijk lastig is om telkens rekening te moeten houden met verschillende ramingen en met een latere doorstorting van de opbrengsten. Dat heb ik toen tijdens de plenaire vergadering ook heel duidelijk erkend.

Mijnheer De Loor, ik heb toen beloofd contact te zullen opnemen met federaal minister Van Overtveldt om hem te vragen hoe hij deze problematiek zal oplossen. Uiteraard heb ik dat ook gedaan en meer dan een keer. Ik heb hem ook duidelijk gemaakt dat dit vervelend is voor de Vlaamse lokale besturen. Minister Van Overtveldt heeft beloofd daaraan te werken. Hij heeft nog voor de zomer van dit jaar een initiatief beloofd. Dat gebeurt voor de zomer omdat de lokale besturen ongeveer begin september beginnen met hun budgetopmaak. Het zou dan ook goed zijn indien er een duidelijke raming zou zijn die deze keer net iets waarheidsgetrouwer is dan deze uit het verleden.

Ik deel de zorg van deze commissie. Ik heb gedaan wat ik had beloofd te zullen doen. Ik kan alleen afwachten of minister Van Overtveldt zijn engagementen ten aanzien van de Vlaamse Regering en van mijzelf als minister nakomt. Indien hij dat niet doet, zal ik opnieuw aan de alarmbel trekken.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp-a): Minister, ik ben verrast door de beknoptheid van het antwoord. Ik dank u voor het feit dat u al contact hebt gehad met minister Van Overtveldt en dat u er bij hem op aangedrongen hebt om werk te maken van dat kader. U bent de belangenbehartiger van de Vlaamse steden en gemeenten, we verwachten dat dus ook van u zoals ook in het kader van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen mag worden verwacht dat de budgetten tijdelijk en degelijk worden opgemaakt. Maar daarvoor is natuurlijk wel degelijk cijfermateriaal nodig. Ramingen en voorschotten zijn daarbij belangrijk.

U hebt verwezen naar de zomer omdat die periode heel cruciaal is. In mijn gemeente Zottegem wordt al in augustus begonnen met de opmaak van de budgetten. Het lijkt me noodzakelijk, minister, dat er een stabiel kader komt voor de gemeentebegroting zodat we die verrassingen die de heer Doomst een wit konijn noemt – ik zou eerder spreken van een zwart konijn – in de toekomst kunnen uitsluiten. Vandaar ook mijn vraag om zeker de timing te respecteren en dus niet af te wachten voor u aan de alarmbel trekt bij de federale minister van Financiën, maar proactief op te treden. Ik wil u dan ook vragen, en ik hoop dat de collega's me daarin bijtreden, om nu al opnieuw contact op te nemen met de vraag naar een stand van zaken. Een stabiel kader is immers echt noodzakelijk voor de gemeentebegroting.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.